VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2019–2022

Kuuleminen puolustusvaliokunnassa 15.5.2018

Budjettineuvos Petri Syrjänen

Lähtökohtia

- Tämän hallituksen viimeinen kehyspäätös
- Pohjana kevään 2017 kehyspäätös / julkisen talouden suunnitelma
- Meno- ja tuloarviot perustuvat uusimpaan JTS:n yhteydessä julkaistuun VM:n kansantalousosaston riippumattomaan ennusteeseen
- Maakunta- ja sote-uudistuksen siirtyminen vuoteen 2020 huomioitu

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit, Taloudellinen katsaus huhtikuu 2018

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BKT:n määrän muutos, %	2,1	2,6	2,6	2,2	1,8	1,3	1,1
Työttömyysaste, %	8,8	8,6	8,1	7,5	7,0	6,9	6,8
Työllisyysaste, %	68,7	69,6	71,1	71,9	72,5	72,9	73,2
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto[1], % BKT:sta	-1,8	-0,6	-0,6	-0,2	0,1	0,3	0,3
Valtio	-2,7	-1,7	-1,6	-0,9	-0,4	-0,2	-0,1
Maakuntahallinto					-0,4	-0,5	-0,4
Paikallishallinto	-0,4	-0,1	-0,2	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2
Sosiaaliturvarahastot	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-0,5	-0,1	-0,5	-0,6	-0,3	-0,1	-0,1
Julkisyhteisöjen velka[2], % BKT:sta	63,0	61,4	60,4	58,9	57,4	56,7	56,0
Valtionvelka[3], % BKT:sta	47,4	47,3	46,9	45,6	44,4	43,5	42,7
Paikallishallinnon velka[2], % BKT:sta	8,7	8,6	8,5	8,6	6,8	6,7	6,7

[1] Vuosien 2021-2022 valtiontalouden alijäämäluvut eivät sisällä puolustusvoimien hävittäjähankintoja. Hävittäjähankinnat kirjautuvat kansantalouden tilinpidon alijäämään suoriteperusteisesti eli hävittäjien toimitusajankohtana.

[2] EDP-velka

[3] Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

Kasvu jatkuu yli 2 prosentin vuosivauhdilla.

Maailmantaloudessa on voimakasta kasvua.

Työllisyyden kasvu on ylittänyt odotukset.

Palkkojen nousu kiihtyy.

Keskipitkällä aikavälillä kasvu jää alle 1½ %.

Julkinen talous kääntyy ylijäämäiseksi vuonna. 2020 ensimmäisen kerran sitten vuoden 2008.

Valtiontalous on talouskasvusta huolimatta lähivuosina alijäämäinen.

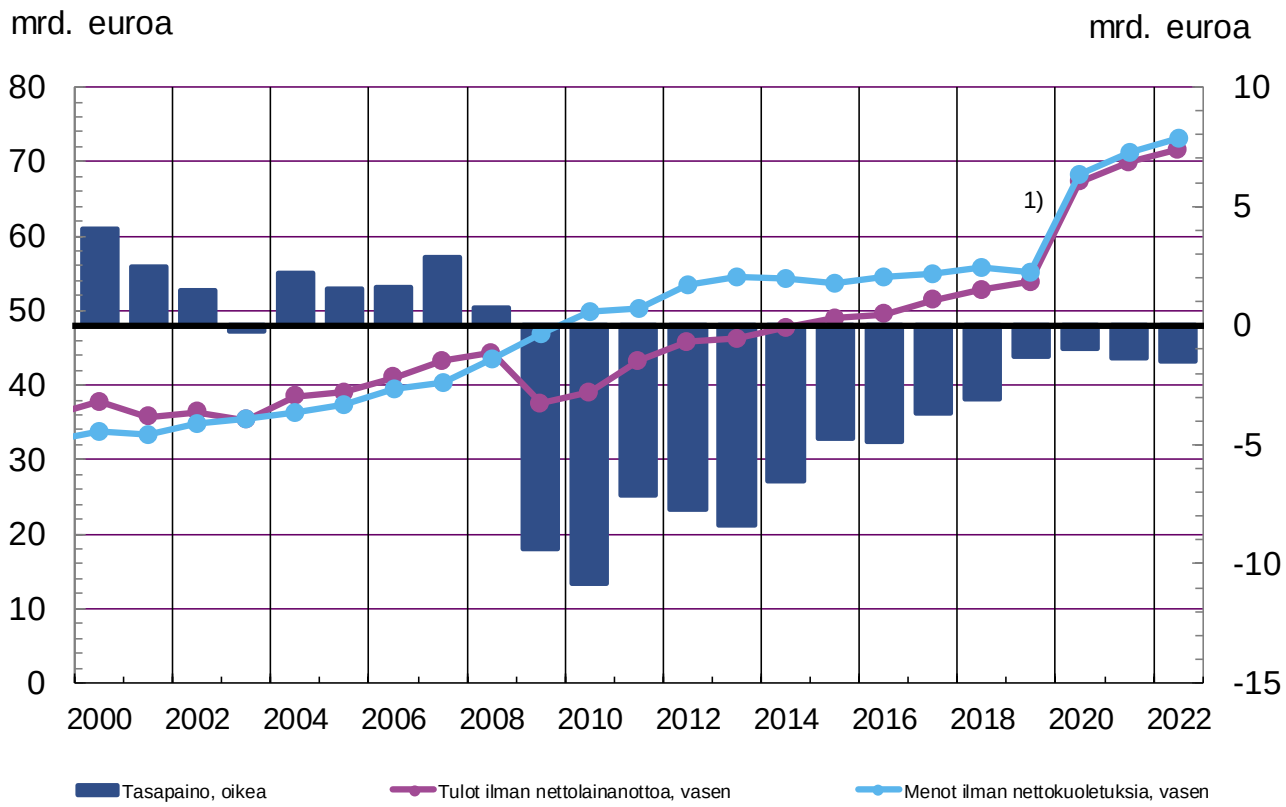
Julkinen talous velkaantuu, vaikka velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee.

Pitkän aikavälin haasteet ennallaan: velkasuhde uhkaa kääntyä uudelleen nousuun.

Budjetin tasapaino

- Valtion budjettitalouden alijäämän ennakoidaan olevan n. 1,3 mrd. euroa v. 2019, kun vuodelle 2018 arvioitu alijäämä talousarvion mukaan on 3,1 mrd. euroa
- Alijäämä pienenee vuoteen 2020, mutta kasvaa jälleen v. 2021 johtuen etenkin puolustusvoimien strategisista suorituskykyhankkeista, joihin on varauduttu 1 mrd. eurolla vuosina 2021 ja 2022.
- Kevään 2017 kehyspäätökseen verrattuna arvio alijäämästä kehyskauden aikana on pienentynyt selvästi etenkin korkeampien tuloarvioiden seurauksena. Myös alentuneet arviot työttömyysturvamenoista ovat vaikuttaneet.

Valtion budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

1) Maakunta- ja sote-uudistus

Lähde: Valtiovarainministeriö 16.4.2018

Tasapaino:

2015 (TP): -4,7 mrd. euroa

2016 (TP): -4,9 mrd. euroa

2017 (TP): -3,7 mrd. euroa

2018 (TA): -3,1 mrd. euroa

2019: -1,3 mrd. euroa

2020: -1,0 mrd. euroa

2021: -1,4 mrd. euroa*

2022: -1,5 mrd. euroa*

*2021: -0,4 mrd. euroa

*2022: -0,5 mrd. euroa ilman puolustusvoimien strategisia suoritus-kykyhankkeita

JTS PLM:n hallinnonalalla

- Määrärahat nousevat vuoden 2019 3,2 mrd. eurosta vuoden 2022 4,5 mrd. euroon
- Vuosien 2021 ja 2022 määrärahoihin sisältyy 1mrd. euroa/vuosi HX-hankkeen rahoitusta + alv
- Myös Laivue 2020 –hankkeen menoista suurin osa ajoittuu kehyskaudelle
- Määrärahalisäyksiä sotilastiedustelulaista johtuviin menoihin vuodesta 2019 alkaen
- Sotilaallisen kriisinhallinnan menoissa on huomioitu Afganistanin ja Irakin operaatioiden jatkuminen

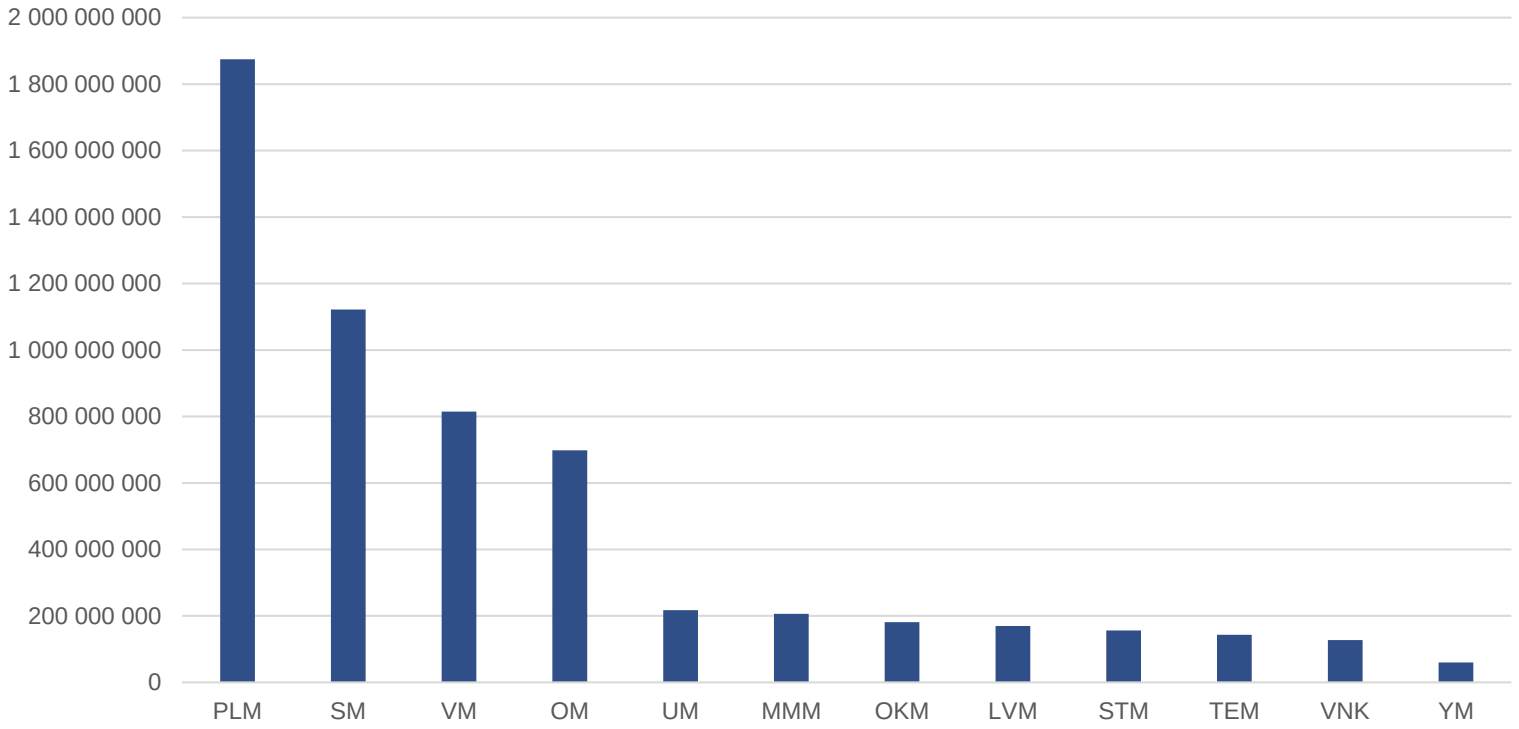
JTS mrd. valtion toimintamenojen säästöt

- Hallitus päätti vuoden 2018-2021 julkisen talouden suunnitelman yhteydessä, että hallitusohjelmassa päätetty kuntien kustannusten karsiminen 1 mrd. eurolla laajennetaan koskemaan koko julkista sektoria.
- Valtion toiminnan digitalisaation ja tuottavuuden kehittämisen osalta valtion kaikkia toimintamenoja vähennetään vuodesta 2020 alkaen 0,5 % vuosittain perustuen hallinnonalakohtaisiin toimintamenoihin vähennettynä toimitilamenoilla.
- OM:n, SM:n ja PLM:n hallinnonaloja sekä Tullin toimintamenoja koskee 0,3 prosentin tavoite.
- Valtion toimintamenojen vähennys nousee 18 milj. eurosta v. 2020 55 milj. euroon v. 2022.

JTS mrd. valtion toimintamenojen säästöt

- Kutakin realisoitunutta 6 milj. euron säästöä kohden yhteiselle kehittämishankkeiden investointimomentille lisätään 1 milj. euroa.
- Tuottavuussäästöjen määrä yhteensä noin 180 milj. euroa v. 2029

Hallinnonalojen toimintamenot v. 2016

Tuottavuussäästöt PLM:n hallinnonalalla

- JTS-miljardin tuottavuussäästö on huomioitu JTS:ssä vuodesta 2020 alkaen (4,9 milj. €→14,6 milj. €)
- Säästövelvoitteet kasvaisivat siten, että vuonna 2029 säästö olisi noin 48 milj. euroa. Jos tuottavuustavoite olisi 0,5 %, vaikutus olisi 79,5 milj. euroa.